

ECONOMIA

Josep Valero González

Secretari general del Consell Econòmic i Social

“Seria un suïcidi deixar que el mercat ens digués cap a on hem d'anar”

Catalina Riera

Palma

Josep Valero González (Palma, 1953) és el secretari general del Consell Econòmic i Social (CES) de les Balears des del 2017. És llicenciat en Geografia per la Universitat Central de Barcelona i té una àmplia experiència professional en el món de l'empresa. Arran de les dades presentades en la *Memòria Anual 2019* del CES, Valero té clar que un canvi de model econòmic és imprescindible per al futur de les Balears.

La situació econòmica que es va analitzar per fer aquest informe és anterior a la pandèmia i encara anava bé, però ja tenia reptes importants. Quins n'eren els principals?

En aspectes conjunturals el creixement anava bé, tot i que una mica lent. Hi havia una millora en el mercat de treball, en comparació amb altres comunitats autònomes. També es notava un creixement de persones novingudes i de la població a les Illes, i això provocava que s'accelerés el model de creixement basat en el turisme i la mà d'obra poc qualificada. Per altra banda, els aspectes negatius es trobaven en el medi ambient. Per exemple, no complíem els indicadors de la Unió Europea respecte de la reducció d'emissions.

Com han canviat els reptes de l'economia balear arran del coronavirus? Què s'ha fet més urgent i què ha perdut importància?

El repte que s'hauria de plantejar és si l'economia es reactiva amb l'esquema que hi havia el 2019 o si s'ha de tenir una visió estratègica per intentar posar les bases cap a un altre tipus de model econòmic. La pandèmia ha de ser una oportunitat per intentar canviar tots els aspectes negatius de les Balears.

Com s'hauria de transformar el sector turístic per poder-se recuperar? Podrà tornar als nivells de l'any passat?

Les Illes s'haurien de convertir en un referent de qualitat turística, s'hauria d'impulsar l'emergència de noves activitats competitives en l'àmbit internacional i apostar per la sostenibilitat amb

ISAAC BUJ

ners en investigació, sobretot en temes mediambientals. S'han de reforçar el medi ambient, l'agricultura sostenible, l'aprofitament d'aigua i la investigació marina. Les Balears estan bastant enrere, en aquest sentit. El que és clar és que l'economia i el medi ambient han d'estar interrelacionats.

Reduir la contaminació, millorar la gestió dels residus i protegir adequadament la posidònia poden ajudar d'alguna manera l'economia il·lenca? De quina?

Si que poden ajudar. Hi ha efectes directes i indirectes. L'economia circular és una font d'oportunitats molt important. La posidònia és una inversió en si mateixa, no només pel carboni, sinó perquè contribueix al medi natural i la qualitat de l'aigua, i això és un atractiu turístic. Tenim l'avinentsa de fer una reflexió, el turisme continuarà sent important, però també hi haurà altres oportunitats. Necessitam identificar objectius amb un pla d'acció específic.

Els treballadors de la construcció desocupats varen augmentar un 4,4% l'any passat. En canvi, el Govern ha confiat a aquest sector una part de l'impuls per a la recuperació econòmica. Té sentit, això?

La construcció sempre s'agafa com un sector que estira un creixement ràpid. Una cosa és rehabilitar i l'altra construir de manera extensiva, fer habitatges socials o fer noves urbanitzacions. A més, la mà d'obra poc qualificada té ràpida ocupació. Tot depèn de com s'orienti la construcció i les prioritats del conjunt de les inversions.

Què es pot fer per accelerar la recuperació econòmica causada per la crisi del coronavirus?

Cal que els recursos que ens arribin d'Europa estiguin orientats a l'economia digital, la lluita contra el canvi climàtic i la millora dels serveis sanitaris i socials. S'ha de lligar l'economia del coneixement a la sostenibilitat real. Tindrem recursos, però els hem d'invertir bé; aquesta és la clau. Per exemple, aplicar una renda base incondicional pal·liaria el cop i la societat tindria la garantia que el podria aguantar. També s'han d'utilitzar els recursos del turisme per anar cap al canvi de model que volem. ♦

biental, la inclusió social, la qualitat de treball i l'equilibri territorial. Seria un suïcidi deixar que el mercat ens digués cap a on hem d'anar. Per exemple, les places turístiques obsoletes s'haurien d'eliminar. No s'ha de tenir el punt de vista que les Balears siguin una gran empresa. A més, l'objectiu no hauria de ser el nombre de turistes que visiten les Illes, perquè seria un error. Aquest 2020, tot i que el turisme ha estat pràcticament zero i el Producte Interior Brut (PIB) ha baixat un 40% durant el segon trimestre de l'any, ens hem de quedar amb la part positiva: un 60% del PIB ha funcionat amb una economia sense turisme.

La pandèmia ha demostrat la debilitat del turisme. Convé reenforçar els esforços per impulsar els sectors primari i secundari?

Si. És importantíssim intentar ser pio-

“
S'ha de lligar l'economia del coneixement a la sostenibilitat real. Tindrem recursos, però els hem d'invertir bé, i aquesta és la clau